

2024-08-26

Yrkande angående – Yttrande till kommunstyrelsen över Havs- och vattenmyndighetens inbjudan till granskning av förslag till ändrade havsplaner

Förslag till beslut

I Miljö och klimatnämnden:

1. Planalternativ 3 utökas med ytterligare ett av de två energiområdena i nära anslutning till Göteborgs kommungräns under förutsättning att flyttfågelkorridoren hålls intakt. Detta för att kunna garantera en potentiell energiutvinning om minst 10 TWh.
2. Att i övrigt bifalla tjänsteutlåtandet.

Yrkandet

Det finns en god tanke i förvaltningens svar att balansera energibehov mot naturvårdsintressen. Det är självklart viktigt att undvika stora, respektive medelstora, negativa effekter på fåglar och fladdermöss. Samtidigt finns det ett akut behov av att öka tillgången på förnybar el i vår region, ur klimatsynpunkt, för att fasa ut vårt beroende av icke-förnybara energikällor. Dessutom vet vi att den accelererande klimatförändringar kommer att leda till försurade hav med försämrade överlevnadsmöjligheter för framför allt skaldjur, både musslor, ostron, räkor och kräfter. Den ökar även risken för marina värmeböljor, vilket riskerar att slå ut många marina djur och leda till att nya potentiellt farliga marina bakterier etablerar sig i våra vatten. Att möjliggöra att energisystemet ställs om från icke-förnybara energikällor är därför nödvändigt, inte bara ur klimat- utan även miljösynpunkt, och det är framför allt vind- och solenergi som kan säkra tillgången till ren elektricitet i närtid. Det vill säga inom de närmsta 5–10 år. Därav anser vi inte det rimligt att förorda den lägsta möjliga nivån på vindkraftsutbyggnad som i förvaltningens tjänsteutlåtande.

Med anledning av detta föreslår vi att planalternativ 3 utökas med ytterligare ett av de två energiområdena i nära anslutning till Göteborgs kommungräns, under förutsättningen att flyttfågelkorridoren hålls intakt, för att åtminstone kunna garantera en potentiell energiutvinning om 10 TWh. Västra Götalandsregionen och kommunalförbunden har slutit en överenskommelse om att agera gemensamt för att snabba på utbyggnaden av el i de 49 kommunerna. Där målet är en fördubbling av regionens elproduktion redan till 2030, det motsvarar 15–20 TWh. Den planerade havsbaserade vindkraften inom havsplanerna i Västerhavet är därav ett bra första steg på vägen och av stor betydelse för överenskommelsens målpuppfyllelse. Ytterligare anser vi det viktigt att möjligheten finns

att utöka utbyggnaden av havsbaserad vindkraft därutöver ifall den uppskattade potentialen för utbyggnad av övriga kraftslag innan år 2030 inte uppnås.

Länsstyrelsen i Västra Götaland beskriver i sitt samrådsyttrande till de nya havsplanerna att området mellan V357 och V359 inte är tillräckligt stort för att minska barriäreffekten och kollisionrisken för migrerande fågel. Därför föreslår vi att de nya havsplanerna endast inkluderar ett av dessa två föreslagna energiområden, och detta under förutsättningen att flyttfågelkorridoren hålls intakt.

Ett område som lyfts fram i svaret är påverkan på landskapsbilden. Samtidigt vet vi att stigande havsnivåer riskerar att orsaka betydande skador och stora kostnader för kustkommuner. Det omfattande arbetet med att översvämningssäkra stadens kajer är ett exempel på det och samma problematik finns längs hela västerhavet. Därför måste en eventuell negativ påverkan på landskapsbilden ställas mot den mycket större åverkan som skadade kajer, hamnar och hus innebär om inte havsvattenhöjningen bromsas in. Ytterligare kan tilläggas att den ofta påtalade ”obrutna horisonten” i många fall inskränks redan idag av fartyg belägna utanför kusten i väntan på att få plats i Göteborgs Hamn.

Det finns mycket som pekar på att det storskaliga fisket och framför allt bottentrålfisket behöver minska för att bibehålla livskraftiga fiskbestånd, en rik biologisk mångfald samt upprätthålla havsbottnarnas enorma kollagring. Det bör även nämnas att storskaligt fiske påverkar övriga bedömningsaspekter i planförslaget såsom ”Bottenmiljöer”, ”Fisk och fiskelek” och ”Marina däggdjur”. Både i Östersjön och nu senast Öresund finns det tecken på en kollaps av både strömmings- och torskbestånden. Detta får inte tillåtas ske i norra Västerhavet. Det är därför viktigt att fiskeindustrins intressen tydligt balanseras mot naturvårdsintressen framgent. Avslutningsvis vill vi betona att utbyggnaden av havsbaserad vindkraft och upprätthållandet av en hållbar havsmiljö går att förena, yrkesfisket måste däremot förändras både vad gäller metoder och omfattning om vi ska kunna nå en hållbar havsmiljö ur flera aspekter.